

Bilag 1. Underbilag b.

Højesteretsagfører N. H. Bache udtaler følgende:

Da de af Højesteret truffne Afgørelser af samtlige Dømsstole, derunder ogsaa Højesteret selv, betragtes som saa godt som ufravigelig Rettesnor for alle lignende fremtidige Tilfælde, er det af største Betydning for Borgerne at faa tilstrækkelige og paalidelige Oplysninger om de afsagte Højesteretsdommes Betydning og Rækkevidde. Saadanne Oplysninger kan i autentisk Form kun faas gennem Højesterets egen Begrundelse. Da det nu sikkert ikke fra nogen Side vil blive bestridt, at de nuværende Højesteretspræmisser ikke fyldestgør dette naturlige Krav fra Borgernes Side, synes en Reform, hvorved Kravet efterkommes, paakrævet. Kunde denne Reform ske paa anden Maade end gennem Indførelse af offentlig Votering, vilde der i og for sig ikke være Grund til at forlange en saadan, mod hvis Indførelse visse ikke uberettigede Indvendinger kan rejses. Det har derfor ogsaa været overvejet, om der kunde tænkes andre Muligheder. Jeg er imidlertid kommet til den Overbevisning, at der næppe findes nogen praktisk brugbar Mellemsvej mellem de nu benyttede skriftlige Højesteretspræmisser og offentlig Votering. Enhver anden Form for Begrundelse end offentlig Votering kræver nemlig skriftlig Udformning af Begrundelsen. Man kunde da som Mellemsvej tænke sig Reformen gennemført ved Paabud om enten fyldigere Fællespræmisser end nu eller skriftlig Formulering og Offentliggørelse af de enkelte Vota. Et Paabud om mere udførlige Fællespræmisser vilde imidlertid være et Slag i Luften, da Omfanget af Præmisserne nødvendigvis maatte overlades til Rettens eget Skøn. I øvrigt maa Højesteret alt nu antages at formulere Fællespræmisserne saa udførligt, som den mener at kunne forsvare. Fællespræmisser vil dernæst altid blive ufyldstgørende af den Grund, at de skal samle forskellige afvigende Meninger under een Hat, hvilket ikke kan lade sig gøre uden enten at lade udgaa de Dele af Begrundelsen, hvorom ikke fuld Enighed indenfor Majoriteten kan opnaas, eller ved kunstig at konstruere Sætningerne, saaledes at de netop ikke giver de fornødne Oplysninger. Skulde derfor paa et skriftligt Grundlag en virkelig Reform opnaas, vilde der formentlig ikke være anden Udvej end at nedskrive og offentliggøre de enkelte Vota. Dette kunde atter ske paa den Maade, at de voterende Dommere betegnedes upersonlig ved et Bogstav eller Tal, eller ved at Navnet vedføjedes. Gennem det første Alternativ skulde opnaas, at den enkelte Dommer mere frit kunde udtrykke sig, dækket af Anonymiteten. En saadan Dommer-Anonymitet vilde imidlertid for det første i sig selv føles unaturlig. Den vilde dernæst medføre, at den enkelte Dommer dels ikke kom til at føle en tilsvarende Opfordring til fyldestgørende Begrundelse, som naar denne skulde gives under Navn, dels vilde være mere tilbøjelig til at give efter for Tilskyndelser fra andre Dommers Side om at lade de Dele af Begrundelsen, som ikke stemte med deres Opfattelse, udgaa. Saadanne Vota kunde derfor let føre til et lignende utilfredsstillende Resultat som de nuværende Fællespræmisser. Viste det sig mod Forventning omvendt, at de virkelig blev udførlige og personlig prægede, vilde Anonymiteten ogsaa faktisk kun blive et Skin. Maa det herefter indrømmes, at en tilfredsstillende Ordning kun vil kunne opnaas, naar det enkelte Votum offentliggøres under vedkommende Dommers Navn, turde det af mange Grunde være det ene naturlige at gaa over til offentlig Votering, og ud fra nævnte Standpunkt tør det formodes, at ogsaa Højesteretsdommerne vil erklære sig enige heri, idet en fuldstændig skriftlig Udformning af Votum vilde paaføre den enkelte Dommer et betydeligt Arbejde rent bortset fra, at de enkelte, hvert for sig udarbejdede skriftlige Vota bagefter maatte bringes i naturlig Overensstemmelse med hinanden, hvilket atter vilde medføre et væsentligt Arbejde saavel for de enkelte Dommere som for Retten. Den vig-